

روش شناسی بنیادین

اندیشمندان معاصر جهان اسلام

جلد اول

www.ketab.ir

پا مقدمه
حیدر پارسا

 العتبة العباسية المقدسة
 المركز الإسلامي للدراسات الاستراتيجية

عنوان و نام پدید آور:	روش‌شناسی بنیادین اندیشمندان معاصر جهان اسلام
مشخصات نشر:	با مقدمه حمید پارسانیا؛ نویسندگان حمید پارسانیا... (و دیگران).
مشخصات ظاهری:	قم: العتبة العباسية المقدسة،
شابک:	المركز الاسلامی للدراسات الاستراتيجية، ۱۴۰۰.
وضعیت فهرست نویسی:	ج.
یادداشت:	دوره: ۸-۱-۹۷۸۶۶۶-۲-۵-۱، ج. ۱: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۸۶۶۶-۲-۵-۱
یادداشت:	فیفا
موضوع:	نویسندگان حمید پارسانیا، هادی بیگی ملک‌آباد، قاسم ابراهیمی پور،
موضوع:	مهدی رجبی، مسلم طاهری کل‌کشوندی، نصرالله آقاجانی.
موضوع:	کتابخانه
موضوع:	علوم اسلامی - تحقیق - روش‌شناسی
موضوع:	Islamic science -- Research -- Methodology*
موضوع:	اسلام - روش‌شناسی
موضوع:	Islam -- Methodology
شناسه افزوده:	پارسانیا، حمید، ۱۳۳۷ -
شناسه افزوده:	Parsania, Hamid
رده بندی کنگره:	BP۱۱
رده بندی دیویی:	۲۹۷/۰۷۲
شماره کتابشناسی ملی:	۷۵۷۴۸۵۹
وضعیت رکورد:	فیفا

روش‌شناسی بنیادین اندیشمندان معاصر جهان اسلام / جلد اول

نویسندگان: حمید پارسانیا، هادی بیگی ملک‌آباد، قاسم ابراهیمی پور، مهدی رجبی، مسلم طاهری کل‌کشوندی، نصرالله آقاجانی

ناشر: المركز الإسلامي للدراسات الاستراتيجية (وابسته به عتبة مقدسه عباسیه علیه‌السلام)

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۰

قیمت: ۱۳۵۰۰۰ تومان

نشانی: قم، خیابان معلم، مجتمع فرهنگی حضرت فاطمه معصومه سلام‌الله‌علیها

تلفن: ۰۰۹۸-۲۵-۳۷۷۳۱۱۳۳

وبسایت: www.iicss.iq ایمیل: islamic.css@gmail.com

تیراژ ۲۰۰

فهرست مطالب

۱۹.....	مقدمه
۲۳.....	روش‌شناسی بنیادین؛ تمهیدات نظری (حمید یارسانیا)
۲۵.....	روش و روش‌شناسی
۲۵.....	روش
۲۵.....	روش‌شناسی
۲۶.....	روش‌شناسی بنیادین
۲۷.....	روش‌شناسی کاربردی
۲۷.....	کاربرد روش‌شناسی بنیادین
۲۷.....	نقد مبنایی
۲۸.....	نقد بنایی
۲۸.....	نقد روشی
۲۸.....	جهان‌های سه‌گانه
۲۹.....	جهان اول
۳۰.....	جهان دوم
۳۰.....	جهان سوم
۳۲.....	مبانی و زمینه‌های شکل‌گیری نظریه
۳۲.....	زمان‌مند و مکان‌مند بودن نظریه
۳۳.....	مبانی شکل‌گیری نظریه
۳۸.....	زمینه‌های شکل‌گیری نظریه

۱۹۶	نقد و ارزیابی
۱۹۸	مبانی معرفت شناختی
۲۰۲	نقد و ارزیابی
۲۰۷	مبانی هستی شناختی
۲۰۹	نقد و ارزیابی
۲۱۰	پروژه نقد عقل اسلامی
۲۱۲	مفهوم عقل اسلامی
۲۱۴	مفهوم نقد
۲۱۵	نقد و بررسی مهم ترین نظریات ارکون در پروژه نقد عقل اسلامی
۲۱۶	دیدگاه ارکون درباره وضعیت فعلی جهان اسلام
۲۲۳	تحلیل و ارزیابی
۲۲۷	ارکون و اسلام شناسی تطبیقی
۲۲۹	تحلیل و ارزیابی
۲۳۲	خوانش ارکونی از تاریخ اندیشه اسلامی
۲۳۳	پدیده قرآنی در خوانش ارکونی
۲۳۴	خوانش ارکونی از وحی
۲۳۶	تحلیل و ارزیابی
۲۴۳	خوانش ارکون از تاریخ قرآن و ویژگی های آن
۲۴۸	تحلیل و ارزیابی
۲۵۷	پدیده اسلامی و خوانش ارکون از آن
۲۶۱	تحلیل و ارزیابی
۲۶۵	ارزیابی سازگاری درونی اندیشه ارکون
۲۶۵	نسبت مبانی انسان شناختی و نظریات
۲۶۷	نسبت مبانی معرفت شناختی و نظریات
۲۶۸	نسبت مبانی هستی شناختی و نظریات
۲۶۹	خاتمه
۲۷۱	کتابنامه

۲۷۷	روش‌شناسی بنیادین پروژه فکری نصر حامد ابوزید (مسلم طاهری کل کشوندی)
۲۷۹	مقدمه
۲۷۹	عوامل غیر معرفتی مؤثر بر تکوین پروژه فکری نصر حامد ابوزید
۲۸۰	عوامل فردی
۲۸۲	عوامل اجتماعی
۲۸۶	جریان‌های تأثیرگذار بر روند فکری ابوزید
۲۸۷	مطالعات فلسفی
۲۸۷	مطالعات علوم قرآنی و ادبی
۲۸۸	مطالعات سیاسی
۲۸۸	عوامل معرفتی مؤثر بر تکوین پروژه فکری نصر حامد ابوزید
۲۸۹	هستی‌شناسی
۲۸۹	چیستی نفس الامر
۲۹۱	نسبت هستی و زبان
۲۹۲	ارزیابی مبانی هستی‌شناختی ابوزید
۲۹۴	انسان‌شناسی
۲۹۶	ارزیابی نگاه انسان‌شناختی ابوزید
۲۹۷	معرفت‌شناسی
۲۹۹	ارزیابی معرفت‌شناسی ابوزید
۳۰۰	بررسی و نقد مهم‌ترین نظریه‌های نصر حامد ابوزید
۳۰۰	قرآن
۳۰۲	ماهیت تجربه وحیانی
۳۰۵	تکثرگرایی در پذیرش تجربه‌های معنوی
۳۰۶	نقد و بررسی نظریه تجربه وحیانی ابوزید
۳۱۰	اشکالات نظریه «گشودگی تجربه وحیانی برای نوع انسان»
۳۱۳	رد ناواقع‌گرایی وحی در ساحت زبانی آن
۳۱۵	نقش سیاق و نزول تدریجی در شکل‌گیری قرآن

۵۷۹	 انسان
۵۸۰	 جامعه
۵۸۰	 تاریخ
۵۸۱	 رویکرد حنفی در بازسازی بنیادی میراث
۵۸۳	 نقد و بررسی
۵۸۶	 روش‌های تجدد و بازسازی میراث اسلامی
۵۸۷	 الف. بازسازی زبانی
۵۸۸	 ب. بازسازی مفهومی (کشف عرصه‌های پنهان و جدید از میراث گذشته)
۵۹۰	 ج. تغییر محیط فرهنگی
۵۹۱	 مراحل بازسازی میراث
۵۹۶	 حنفی و بازسازی علوم اسلامی
۵۹۶	 تجدد در میراث کلامی و ظهور انسان و تاریخ
۶۰۶	 تجدد در میراث فلسفی
۶۱۷	 تجدد در میراث تفسیری
۶۱۷	 مبنای نظری حنفی در تفسیر نصوص
۶۲۰	 روش تفسیری حنفی
۶۲۲	 حنفی و تفسیر روایات
۶۲۵	 نقد و بررسی
۶۳۳	 ارزیابی نهایی رویکرد حنفی در بازسازی میراث اسلامی
۶۳۵	 میراث در جنگ عصریت
۶۳۶	 الهیات در ذیل سیاست
۶۳۶	 بیراهه‌ها در بازشناسی میراث
۶۳۸	 تعیین انسان یا تحیر و رهایی
۶۳۸	 واقع‌گرایی یا واقع‌نمایی
۶۳۹	 اسلام با تفسیر سکولار، الحادی و مارکسیستی
۶۴۰	 جمع‌بندی
۶۴۲	 کتابنامه

مقدمه

«گروه فکر معاصر» در «دفتر قم» مرکز اسلامی للدراسات الاستراتيجية، با هدف تحقیق و تأمل در دست‌آورد‌های فکری اندیشمندان مسلمان و همچنین نگاه ارزیابانه به آن‌ها، فعالیت خود را آغاز نمود و بدین منظور، واکاوی پروژه‌های فکری اندیشمندان معاصر جهان اسلام را مورد اهتمام قرار داده است. حاصل این کار، در قالب مجموعه «رؤی نقدیه معاصره» منتشر می‌شود که ضمن تجزیه و تحلیل مجموعه آثار اندیشمندان معاصر، به مسیر تولید و ساخت اندیشه‌های آنان نیز می‌پردازد. این مجموعه مطالعه، مسیر تولید اندیشه که مبتنی بر طرح زمینه‌ها و مبانی و نظریات است را تحت عنوان «روش‌شناسی بنیادین» مورد اهتمام خود قرار داده و می‌کوشد به طور شفاف، میزان موفقیت و ناکامی اندیشه‌های معاصر را بررسی نماید.

وجه معاصرت به کار رفته در این اثر ناظر به فضایی است که تنها مختص به جهان اسلام نبوده بلکه مربوط به همه فرهنگ‌ها و هویت‌های جمعی ریشه‌دار و تاریخی است. چنین اندیشه‌ای، آنگاه تولید می‌شود که پای «دیگری» به عنوان یک فرهنگ و مجموعه معنایی رقیب به میان می‌آید. عنصر زمان و مکان در کنار رقابت با مجموعه معانی «دیگران» هر فکر و فرهنگ ریشه‌داری را به تکاپو فرا می‌خواند تا هم خود را با شرایط انضمامی تطبیق دهد و هم در برابر «دیگری»، داشته‌های خودی را چابک و متمایز سازد.